

FÓRUM ARCHIVÁROV

č. 2 roč. 2. február 1991

Odbor archívnictva MV SR v Bratislave

Závodný výbor odborového zväzu pri CSÚ MV SR v Bratislave

Spoločnosť slovenských archívárov

Po 17. novembri 1989 sa uskutočnili výrazné zmeny v hospodárskom, politickom a spoločenskom dianí našej krajiny. Nedávno odštartovaná ekonomická reforma skomplikovala každodenný život miliónom občanov našej republiky. Jedným zo základných postulátov reformy je neudržateľnosť maximálnej starostlivosti o občana vládnymi orgánmi v novovznikajúcom prostredí trhového hospodárstva. Každý občan má sám vyvinúť čo najväčšie úsilie pre zabezpečenie prostriedkov, ktoré mu umožnia dôstojný život. Záchranná sociálna sieť je určená pre tých, ktorí nie vlastným pričinením sa dostanú na hranicu existenčného minima.

Pracovníci štátnych ústredných a štátnych oblastných archívov v SR sú odmeňovaní podľa Nomenklatúry funkcií a mzdových taríf pracovníkov štátnych ústredných a štátnych oblastných archívov v Slovenskej republike, ktorá platí od 1. 9.1988. Už v tomto období sa ozvali oprávnené hlasy, že nomenklatúra nereagovala na aktuálnu situáciu a diskriminovala odborných a hospodársko - správnych pracovníkov v porovnaní s odbornými a administratívnymi pracovníkmi CSÚ MV SR. Kritické hlasy sa ozvali na odborárskych schôdzach, stretnutiach s vedúcimi pracovníkmi OA MV SR. V období vzniku spoločnosti slovenských archívárov snaha o novelizáciu nomenklatúry sa stala jednou z hlavných úloh. Minuloročné zvyšovanie plátov čiastočne vyriešilo platy pracovníkov, ktorých výška bola neúnosná, avšak priemerný mesačný príjem archívára ďaleko zaostáva za priemerným mesačným príjmom pracovníkov v iných rezortoch. Nie je možné naďalej tolerovať stav, keď administratívny pracovník so stredoškolským vzdelaním na ministerstve má plát vyše 4 000 Kčs mesačne a pracovník archívu s vysokoškolským vzdelaním to môže dosiahnuť iba po niekoľkých desaťročiach praxe a získaní určitého stupňa vedeckej kvalifikácie. Vedúci pracovníci archívov nie sú oboznámení so základnými princípmi mzdovej politiky a ich snaha o získanie informácií je administratívnymi pracovníkmi ministerstva odmietaná.

Obraciam sa preto na Odbor archívniectva MV SR, Spoločnosť slovenských archívárov a Závodný výbor OZ pri CSÚ MV SR so žiadosťou, aby využili všetky zákonné prostriedky na iniciovanie vydania novej nomenklatúry funkcií a mzdových taríf, ktorá by reagovala na súčasný stav a predpokladaný vývoj v omeňovaní pracovníkov štátnej správy a ďalších rozpočtových organizácií.

Žiadame, aby riaditelia a úsekoví dôverníci archívov boli oboznámení s pravidlami tvorby a využívania mzdových prostriedkov v jednotlivých archívoch.

Pracovníci ŠOBA v Prešove

V Prešove, 11.1.1991

- 2 -

Vážené kolegyně a kolegovia,

súhlas s požiadavkami uvedenými v našej výzve potvrdíte podpismi.

Ďakujeme !

P. č.	Meno a priezvisko	funkcia	pracovisko
1.	MICHAL PAVO M. PAV.	RIAD.	ŠOBA PREŠOV
2.	VERA VERDOLACOVA V. V.	SOA	ŠOBA PREŠOV
3.	MARTA PETRAKOVÁ M. P.	SOR	- 11 -
4.	KOLESAŘOVÁ Zuzana K. Z.	OA	- 11 -
5.	ŠKARABUROVÁ ZUZANA Š. Z.	OA	- 11 -
6.	PELOVÁ DANIELA D. P.	OA	- 11 -
7.	PAVLOVÁ ALEXA P. A.	OA	- 11 -
8.	ŠTEJGROVÁ Jolana S. J.	SOA	- 11 -

S t a n o v i s k o

k výzve pracovníkov Štátneho oblastného archívu v Prešove

V súvislosti s prípravou novej koncepcie funkčných platov pracovníkov štátnej správy podporujeme úsilie o primeranejšie mzdové ohodnotenie spoločenskej prospešnosti archívnej práce. Konštatujeme, že doterajšia nomenklatúra funkcií a platov pracovníkov štátnych ústredných a oblastných archívov, ktorá je v platnosti od roku 1988, v nedostatočnej miere zohľadňuje odborné a jazykové požiadavky, ktoré sa kladú na prácu archívára.

Doterajšia nomenklatúra funkcií a platov nebrala do úvahy skutočnosť, že archívári, ako pracovníci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, plnia nielen odborné úlohy, ale zároveň sa denne významnou mierou podieľajú aj na zabezpečovaní výkonu štátnej správy. Túto skutočnosť si o to výraznejšie uvedomujeme práve v tejto dobe, ktorá od nás vyžaduje enormné úsilie pri poskytovaní informácií a dokumentov potrebných pri realizácii legislatívnych opatrení na úseku občianskych rehabilitácií, reprivatizácie a reštitúcie. Preto pri príprave koncepcie novej platovej úpravy považujeme dôležité zohľadniť uvedené skutočnosti tak, aby práca v archíve bola ohodnotená ako práca ostatných pracovníkov podieľajúcich sa na zabezpečovaní výkonu štátnej správy.

Odporúčame, aby na rokovaníach predstaviteľov nášho rezortu, súvisiacich s presadzovaním načrtnutej koncepcie funkcií a platov archívárov sa zúčastnil aj zástupca Spoločnosti

archivárov Slovenska v zmysle stanov, ktoré táto naša stavovská organizácia prijala na svojom ustanovujúcom valnom zhromaždení.

Pracovníci Štátneho oblastného archívu v Bratislave, účastníci mimoriadnej pracovnej porady:

D. Kocur
Štátny archív
Poroková ulica
Báčkov
Tajomník
Kocur
Jung
M. Lij
Kochančík
M. Lij
Jarm. J. J.
M. Lij
Kocur
Kocur

St a n o v i s k o

k výzve pracovníkov Štátneho oblastného archívu
v Prešove.

Podpísaní pracovníci Štátneho oblastného archívu v Bytči, účastníci mimoriadnej pracovnej porady, podporujeme snahu o prípravu novej koncepcie funkčných platov pracovníkov štátnej správy, ktorá zohľadní i primeranejšie mzdové ohodnotenie archivárov.

Nová platová úprava by mala zohľadniť široké spektrum náplne archivárskej práce, či už zo stránky odbornej, jazykovej ale i jej podielu na výkone štátnej správy a rozvoji slovenskej historiografie.

Odporúčame, aby sa rokovanie predstaviteľov nášho rezortu, súvisiacich s presadzovaním novej koncepcie funkcií a platov, zúčastnil aj zástupca Spoločnosti slovenských archivárov.

LR 1. 1991

Mašančí
S. Chvoj
Kubík
Hrabková
Chudá
Loláčová
Šutara
Mikul
Judeš
Kováčková
Kováč
Kováč
Petr

ŠTÁTNY OBLASTNÝ ARCHÍV V NITRE

949 08 NITRA - IVANKA

Ministerstvo vnútra SR

Odbor archívnictve

Križkova ul. 7

811 04 Bratislava

Váš list zn.:

Naša zn.:

Nitra

31.1.1991

Pracovníci Štátneho oblastného archívu v Nitre sa pripájajú k výzve pracovníkov Štátneho oblastného archívu v Prešove a k stanovisku Štátneho oblastného archívu v Bratislave ohľadne primeranejšieho mzdového ohodnotenia.

Svoj súhlas vyjadrujeme podpismi:

Štátny
Zemeneová viera
Federná
Kadlecová
Juola
...

Prílohy:

Telefón: 643 84

Odborový úsek OH pri Štátnom oblastnom archíve v Levoči

ZV OH pri MV SR, CSÚ

Orieňová 22

812 72 Bratislava

OH - 4/91

Levoča, 21.1.1991

V minulých dňoch sme dostali od pracovníkov ŠOBA v Prešove výzvu na riešenie mzdovej situácie pracovníkov štátnych ústredných a štátnych oblastných archívov v SR. V podstate sa s ňou stotožňujeme a podporujeme ju. Na rozdiel od nich sme boli informovaní našim riaditeľom PhDr. I. Chalupeckým o krokoch, ktoré sa začali riešiť v závere minulého roku zo strany zamestnávateľa a Spoločnosti slovenských archivárov. Návrh mzdovej komisie, ktorá bola za týmto účelom ustanovená plne podporujeme.

Obraciame sa na Závodný výbor OH pri MV SR, CSÚ, aby riešenie nevyhovujúcej platovej situácie pracovníkov štátnych archívov venoval náležitú pozornosť a zasadil sa o jej urýchlené riešenie.

S pozdravom

pracovníci ŠOBA v Levoči, členovia OH

Na vedomie:

Odbor archívnictva MV SR

Križkova 7

811 04 Bratislava

A. Zifčáková
F. Jelinek
Čilič
Kováčková
Kulík
Bal
Balog
Šarnecká

Všetkým štátnym archívom
v Slovenskej republike

Číslo: OA-88/04.02/1991

Bratislava 24. 1. 1991

Vec: Informácia o postupe prác pri novom odmeňovaní pracovníkov štátnych archívov v Slovenskej republike

Vláda SR uznesením číslo 418 z 12. septembra 1990 odsúhlasila zásady mzdovej reformy na obdobie prechodu k trhovej ekonomike a okrem iného uložila ministrom práce a sociálnych vecí SR v spolupráci s ministrom práce a sociálnych vecí ČSFR vypracovať:

1. Návrh mzdového systému pre odborných a administratívnych pracovníkov štátnej správy.
2. Návrh mzdového systému pre odborných a administratívnych pracovníkov ostatných rozpočtových organizácií a pre pracovníkov príspevkových organizácií.

V nadväznosti na uvedené uznesenie vlády SR, ako aj na odporúčanie Vedeckej archívnej rady a Spoločnosti slovenských archívárov zástupcovia Odboru archívnictva MV SR rokovali so zástupcami Ministerstva práce a sociálnych vecí SR o novom odmeňovaní pracovníkov štátnych archívov (odmeňovanie podľa bodu 1. vyššie citovaného uznesenia vlády SR, teda odmeňovanie pracovníkov archívov ako odmeňovanie pracovníkov štátnej správy).

V súčasnosti je stav prác na novom systéme odmeňovania odborných pracovníkov vykonávajúcich štátnu správu a samosprávu nasledovný:

1. Uskutoční sa rokovanie (pravdepodobne 29. 1. 1991) tripartitnej komisie o najnižšej mzde.
2. V nadväznosti na toto rokovanie federálna vláda schváli vo februári Zásady nového systému odmeňovania odborných pracovníkov vykonávajúcich štátnu správu a samosprávu.

Na základe schválených Zásad federálnou a následne vládou SR vypracuje Ministerstvo práce a sociálnych vecí SR vykonávací predpis. Podľa neho jednotlivé rezorty v spolupráci s Minister-

stvom práce a sociálnych vecí SR zhodnotia činnosti vo svojich rezortoch a zaradia ich do 9 - 10 bodovej stupnice, vzhľadom na náročnosť, zodpovednosť a obtiažnosť jednotlivých prác.

V novom odmeňovaní bude zohľadnená aj vedecká činnosť v jednotlivých rezortoch za predpokladu, že pôjde o vedecky vysoko náročné úlohy, ktoré sa budú hodnotiť dielčiami a záverečnými správami.

Odmeňovanie robotníckych povolání sa bude zatiaľ riadiť podľa v súčasnosti platnej nomenklatúry pre robotníkov v štátnej správe.

Vedúci pracovníci podľa nových zásad odmeňovania budú odmeňovaní tak, že k základnej mzde, ktorú budú dostávať za konkrétnu odbornú prácu, dostanú príplatok (odstupňovaný podľa veľkosti a náročnosti riadenia daného kolektívu).

Na základe uvedených skutočností a odporúčaní Ministerstva práce a sociálnych vecí SR Odbor archívnickva MV SR v súčasnosti pripravuje:

- a) zhodnotenie odborných a vedeckých činností archívov a zaradenie týchto činností do vyššie uvedenej stupnice Zásad nového systému odmeňovania,
- b) po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí SR riaditeľ odboru menuje zástupcu Odboru archívnickva MV SR do medzirezortnej komisie, v ktorej sa bude tvoriť mzdový predpis pre štátne archívy.

Žiadame riaditeľov, aby s touto informáciou oboznámili všetkých pracovníkov.

PhDr. Peter K a r t o u s, CSc.
riaditeľ

Celoslovenská historická filmotéka v Štátnom ústrednom archíve SR

Požiadavka vytvorenia celoslovenskej historickej filmotéky v ŠÚA SR bola prvýkrát vyslovená v januári 1973 na konferencii historikov v Libliciach. Otázkou jej vybudovania v ŠÚA SR sa v apríli 1973 zaoberalo tiež Vedecké kolégium histórie SAV. V prijatom uznesení sa o.i. konštatovalo, že "pramenná heuristika k dejinám Slovenska nie je mysliteľná bez výskumu v archívoch a iných inštitúciách v zahraničí."

Štúdium archívnych prameňov najmä v zahraničí je spojené s budovaním filmoték, ktoré sú súčasťou dokumentácie všetkých historických pracovísk SAV a pracovísk iných rezortov.

Rozptyl materiál zhromaždených na mikrofilmoch, zamedzenie duplicity, jeho ekonomické využívanie by umožnilo zriadenie centrálnej celoslovenskej historickej filmotéky, ktorá by plnila funkciu konzervačnú, informačnú a študijnú. Toto centrum by bolo vhodné vybudovať v ŠÚA SR, kde od 1.1.1978 pracuje samostatné oddelenie historickej filmotéky so systemizovaným stavom 5 pracovníkov. Je spôsobilé plniť funkciu celoslovenskej historickej filmotéky, má k tomu personálne, technické aj priestorové predpoklady.

Koordináciu v tejto oblasti by vykonával odbor archívnictva MV SR. Pod jeho gestorstvom by bolo potrebné začať rokovania so všetkými zainteresovanými stranami, vytvoriť spoločnú koncepciu výskumu slovacích v zahraničí, zladit' systematický výskum archivárov s tematickým výskumom historikov, koordinovať mikrofilmovanie archívnych dokumentov v zahraničí, preskúmať možnosti získavania mikrofilmov najmä s materiálmi k dejinám Slovenska z archívov v Rakúsku a Maďarsku.

Oddelenie historickej filmotéky ŠÚA SR v súčasnosti eviduje 5 078 762 poličok negatívnych mikrofilmov /stav k 31.12.1990/. Mikrofilmy sa zaraďujú do 4 skupín, a to skupina A - mikrofilmy obsahujúce archívne materiály z fondov ŠÚA SR, (1925 449 poličok), B - mikrofilmy z materiálov fondov iných archívov v ČSR /1 912 459 poličok /, C - mikrofilmy zo zahraničia /1 199 012 poličok/, D - mikrofilmy obsahujúce materiály nearchívnej povahy / 41 842 poličok/. Základná evidencia filmotéky ŠÚA SR sa v súčasnosti spracúva v rámci programu AIAS na počítači.

Vybudovanie celoslovenskej historickej filmotéky v ŠÚA SR nemá za cieľ rozbiť vybudované filmotéky v archívoch, ústavoch a iných inštitúciách a nasilu všetko centralizovať. Pôjde hlavne o založenie centrálnej evidencie, prípadne o ďalšiu reprodukciu mikrofilmov.

V prvej fáze činnosti je potrebné vybudovať centrálnu evidenciu archívnych materiálov nasnímaných na mikrofilmoch vo všetkých archívoch na Slovensku. Pod gestorstvom Odboru archívniectva MV SR bude potrebné ~~z~~zariadiť zásady prípravy materiálu na mikrofilmovanie, zásady kontroly a evidencie mikrofilmov tak, aby sa údaje dali použiť na počítačové spracovanie. Na získanie základných údajov slúži dotazník, ktorý vypracovali pracovníčky oddelenia historickej filmotéky ŠÚA SR a odoslali do štátnych oblastných archívov, ktoré majú vybudované filmotéky.

V druhej fáze činnosti pôjde o sústredenie negatívov ~~zabezpečovacích~~ mikrofilmov z jednotlivých archívov v SR a zo zahraničných archívov, pokiaľ sa nachádzajú v inštitúciách na Slovensku, vo filmotéke ŠÚA SR. Je to však úloha, s plnením ktorej sa počíta až v budúcnosti.

V záujme plnenia tohto cieľa započne ŠÚA SR v spolupráci s OA MV SR rokovať so všetkými spoločensko-vednými inštitúciami, ktoré vlastnia čiastkové filmotéky o spôsobe získavania evidencie a mikrofilmov na základe písomnej dohody. ŠÚA SR podľa požiadaviek partnerov

zabezpečí predňstné štúdiu materiálov, vyhotovenie študijných kópií, a zabezpečí ochranu autorských práv.

Vybudovanie centrálnej evidencie mikrofilmov má za cieľ nielen evidovať, ale aj informovať o možnostiach ďalších výskumov najmä v zahraničí, a uľahčiť tak prácu našich bádateľov.

Slavko

NAŠA ČLENSKÁ ZÁKLADŇA ...

K 15.1.1991 mala Spoločnosť slovenských archivárov 156 jednotlivých členov a jedného kolektívneho člena - ŠOBA Levoča (tých, ktorí zaplatili zápisné a členské za rok 1990 vo výške 50.- + 50.- Kčs). Pretože pôvodné prihlášky sme dostali od 260 záujemcov, prosíme tých, ktorí svoje šeky na zaplataenie omylom "založili", aby sa s dôverou obrátili na Výbor SSA v Štátnom ústrednom archíve SR v Bratislave, ktorý im obratom pošle nové šeky. Zároveň si dovoľujeme oznámiť, že členský poplatok na rok 1991 zostáva (napriek oficiálnym inflačným tendenciám) na výške 50.- Kčs.

POZOR!

VÝZVA!

VŠETKÝM!

Redakcia Fóra archivárov vyzýva všetkých členov Spoločnosti slovenských archivárov, sympatizujúcich, priaznivcov i nečlenov SSA, aby zmobilizovali svoje výtvarné sklony a poslali návrhy na Z N A K Spoločnosti slovenských archivárov na adresu redakcié. Nič nie je predpísané, všetko je na Vašej fantázii. Termín uzávierky je 15. 4. 1991. Všetky návrhy budú posúdené komisiou odborníkov a vyhodnotené. Tri najlepšie návrhy uverejníme v našom časopise. Najlepší návrh bude odmenený najvyšším morálnym ocenením (spolu so symbolickým finančným ohodnotením) tak, že ho použijeme aj na členské preukazy našej spoločnosti. Preto neváhajte - osud znaku a členských preukazov spoločnosti je vo Vašich rukách.

Redakcia v Štátnom ústrednom archíve Slovenskej republiky
v Bratislave - Jozef Hanus, František Šokes, Peter Magura.
Vychádza 10-krát ročne. Náklad 80 ks.